

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ KÖZLÖNY.

HIRDETESI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr., többzetűri hirdetésnél olcsóbb. Nyitlatter sora 25 kr. Belyegdíj minden hirdetésnél 30 kr. A hirdetések Bittermann Nándor nyomdájában és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

Megjelenik minden kedden.

Egyes szám ára 15 kr.

Népünk erkölcsi állapota hanyatlik.

zon hamisítatlan becsületesség, amit a magyar föld népe apától öröklött, per centint fogyatkozik. Az igazságszeretet helyébe fogádság; a szótartásba elforgatás; az őszinteségébe számításon alapuló rókalélek lépett.

Ha ma a parasztnak ügye baja van a törvény-nél: nem bizonyítékokat, nem enyhítő körülményeket, hanem pénzt keres.

Multkor bevetődik hozzám egy kálvinista asszony és minden áron rám akar tukmálni két pulykát. Kérdem: mért akarja őket oly potom pénzen elverni? Azért — ugymond — mert a fának nagy esete történt . . .

Kemény lecke az az intelligenciának, hogy már a közönséges ember is a pénz fogalmával azonosítja az igazságot. Mert bizonyos, hogy erre a föltevésre csak az intelligencia kiismerése vitte reá.

A magyar paraszt a szabadságharc előtt, ugy öreg urak emlékezetében, mint a hagyományban, törhetlen jogérzék és önmagát megtagadó igazságszeretet által biztosította magának a civilizáció-korruptáltá köröknek ha nem becsületét, legalább hajlamát.

Ma már ő a legnagyobb spekuláns.

Persze előtte a becsület ha fontos élette-nyező is, nem bírhat akkora jelentőséggel, mint oly emberek előtt, akik annak elvesztéséhez földi létüket kötik. A becsület: tulajdonság melyet a szokás, a nevelés, a közhangulat fejt ki az emberben. Mert nem születik senki se becsületesnek, se nem becsületlennek. Azonban a mai javakorabeli földmives nemzedék a változott alkotmányos viszonyok folytán elszakadt ősei szép hagyományától; vallásában a hozzá meghamisítottan jutó ugynevezett felvilágosodás folytán megingott. Őseinek régi örök halállal fenyegető is ene nincs meg előtte — vagy nincs meg legalább régi nimbusában — mert a népboldogítók elvettek tőle.

Mit tesz tehát? Miután emberi oldalának nemesebb része, a lélek, előtte kétes értékpapírrá degradált: abban keresi boldogságát, amiben érez — a földi jókban, és oda húz, és úgy viselkedik, hogy azokat minél érzékcsiklandóbb alakban élvezhesse. Morálját se az emberiség történetéből levonni, se öneszéből levezetni képes korlátolt képzettségénél fogva nem lévén: egy célt lát, az eudaimonizmust, az anyagi jólétet.

Továbbá miután a földi büntető hatalomnál egyéb rettegni való fórumot felszeg felvilágosodásában immár nem ismer: ha bűnösök szándékai: ha kerülve a becsületes munkát, más veritékes szerzeményére fáj a foga, akkor az ő álláspontja szerint nem kell egyébre vigyázni, mint hogy a csendőrg meg ne fogja, vagy ha megfogta, hát elértesse.

Tehát csak a viszonyok teremtette állapothoz következetes akkor, midőn jog és erkölcs törvényein túltéve magát, úgy szerez bűnös vágyainak kielégítést, ahogy bír; és úgy szerez bűnös tetteire fátyolt, ahogy adják.

Azért csak az emberiség, a nemzet, a haza, a jövő érdekében cselekszenek azok, akik sem az igazságot pénzért nem árulják, nem támadják, nem védik; sem a bűnt nem palástolják, nem tisztázzák, nem rektifikálják.

Vajha eljőne újra, és soha többé el ne mulnék a Platon óhajtottá kor, melyben «Vagy az igazgatók bölcselkednének, vagy a bölcsék igazgatódnának!»

9507. sz.
alisp. 1882.

Meghívás.

Bács-Bodrogh megye törvényhatósági bizottmánya folyó évi június hó 13-ik napján a megyei palota nagytermében II-ik évnegyedes ülését tartandja, melyre a megyei bizottmány tagjait, ezenel tisztelettel meghívom.

Ezen közgyűlés fontosabb tárgyai:

1. Az ifju Pál Antal elhalálozásával megürült megyei II ik alügyészi állomás betöltése.
2. Az Ó-Becsei lóavatató kerületben megürült lóavatási bizottsági elnök megválasztása.
3. A kataszteri járási bizottságoknál megürült helyek betöltése.
4. A folyó évi katona-beszállásolási helyek.
5. A futtak-cserevicsi gőzerővel közvetített kompjitételeinek megállapítása.
6. Az Ó-Becse község 150000 frt kölcsön-ügyének eldöntése és egyéb folyó ügyek elintézése.

Zomborban, 1882. május hó 31-én.

Schmausz Endre s. l.,
alispán.

A zombori könyvtár ügye.

Említettük annak idején, hogy a könyvtár rendbehozására egy öttagu bizottság küldetett ki. Esetleges hozzászólás végett fölemlítjük itt a körültekintő megbeszélések eredményét.

Első teendő volt a jelenlegi állapot hiányai iránt tájékozódni.

A katalógusok megvizsgáltván, kitűnt, hogy helyfoglalás és szerzők szerint igen, de szakok szerint rendezve nincsenek. Kitűnt továbbá az is, hogy a meglevő számos katalógus egyikébe vagy másikába minden munka be van vezetve.

Legalább ezt kell következtetni azon tényből, hogy a megejtett próbák alkalmával egy felől minden könyv elég hamar megtalálható volt; másfelől nem akadt könyv, mely bevezetve és sorba iktatva ne lett volna. Meglehet — mert e föltevés minden rendezés után is nyitva marad — meglehet, hogy a 24000 kötetű tömegben vannak hibák, akadnak pótlani valók; de erre a föltevésre a sikeres próbák nem kényszerítenek.

Ennek alapján azon — különben egyedül tökéletes és eszményi — indítvány, hogy a meglevő könyvek mindegyike kézbe vétessék és cimlapja alapján újból betelekkönyveltessék, nem talált szótöbbségre, mert először roppant nagy és a szerény társulat által nem honorálható fáradságot föltételez; másodsor mert az ilyen új rendezés után is csak ott volnának lényegileg, ahol most vagyunk: t. i. megint fön maradna az a lehetőség, hogy ha pl. 100—200—1000 stichpróba összevág is, fölvehetné a bajmóc ember, hogy a meg nem próbált tömegben talán van hiba.

Miután pedig ily experimentumra az egy letnek pénze nincsen: de sőt annak huzamosága miatt az olvasó közönség még sokáig nem jutna a könyvtár kielégítő élvezhetőségének helyzetébe: az határozatot, hogy a létező telekkönyvek és leltárak, amennyiben a próbák alapján megbízhatók, a teljes katalógus elkészítésénél alapul vétessenek ugyan, de mindenütt, ahol az adatok hiányosak, kiegészíttessenek, illetőleg rektifikáltassanak. Azonban kimondatott az is, hogy a fentebb említett, és minden kötet új jegyzékbe vételére kiterjedő rendezés, el semmi áron se ejthető; hanem mivel az egy let annak költségeit meg nem bírja és lefolyását meg nem várhatja: négy évi részletben lesz foganatosítandó olyképen, hogy minden évben egy-egy szakon végrehajtatik, és evel a könyvtár ujonnan választandó igazgatója lenne megbízandó. Így négy év alatt egyesek túlterhelése és az egy leti pénztár megrázkódtatása nélkül betűig pontos, eladdig pedig a létező adatok alapjához képest többé-kevésbé rendes katalógus birtokába juthat a társaság.

Az elvileg és egyhangulag megállapított vitapontok e következők:

1. Új katalógus okvetlenül készítenendő.
2. E katalógus két részből álland. Az utóbbiban a szerzők munkáik teljes címsora és könyvészeti adatai kapcsolatban elsorolottnak. Az elsőtben a könyvtárban képviselt minden írónak szakszerű munkássága konstataitatik, utalással munkái teljes sorozatára.

3. Tekintettel arra, hogy a könyvtár a jövőben minden pillanatban kimutathassa kész állapotát: elhatározatott oly lebegő — vagyis öszszefűzetlenül egymáshoz illesztett — anyakönyv létesítése, melyben minden szerző külön mozgó lapot kap, és melyre minden ujonnan beszerzendő munkája beiktatatik.

4. Tekintettel arra, hogy a létező könyvek borítékba foglalvák és hátul megszámozzák: továbbá arra, hogy ezen számozás — ha néhol helytelen is — az összes tömeg új befoglalását föltételeznék: elhatározatott, hogy a jelenlegi számozás fentartandó és minden új szerző neve új szám alá foglalandó, vagyis annyi szám lesz, amennyi a szerző.

E határozatok arra tekintettel hozattak, hogy:

1. A végleges rendezés minél kevesebbe kerüljön;

2. hogy a könyvtár-kezelő minden munkát könnyen megtalálhasson;

3. hogy a közönség a könyvtár állagát könnyen áttekinthesse;

4. hogy a már-már szűk férhelyekben a kellő és lehető gazdálkodás foganatosíthatassék.

A zombor-vidéki r. k. tanító-gyűlés.

A zomborvidéki r. kath. tanítógyűlet f. hó 1-én Goldscherek József ker. esperes és sztanisicsi plébános elnökelete alatt tartotta rendes évi gyűlését. Jelen voltak Fejér Gyula apát, zombori, Plekioszich Sándor szántai, Lux János esantavéri, Inglicshoffer Károly kernyajai plébánosok, Parosetich József zombori káplán, Radics György főgymn. igazgató, dr. Margalts Ede és dr. Molnár István Lajos zombori áll. főgymn. tanárok, és vagy 50—55 tanító.

Az egy let tavall nem tartott gyűlést, mert feledhetlen elnöke, Kubinszky Mihály püspök tavall elhalálozott; mi fölött nem is késett jelen első összejűlése alkalmából mély fájdalomnak és örök hálás emlékeknek jegyzőkönyvi kifejezést adni.

Naprend kitézve nem lévén, az ülés folyt, ahogy folyhatott.

Pállich János, monostorszeghi plébános és érseki iskolalátogató, szépen átgondolt alapos értekezést olvasott fel a tervszerű tanítás szűkséges voltáról. Ehhez azért nem szólnak, mert nem hisszük, hogy létezik nem tanító, hanem közönséges ember, aki a tervtelen munkát helyesli. Erre elnök felolvastatta a zombori hat felemiosztály tanítóival a tanterv részletezését. Ez merő időfecsérlés volt; amennyiben a tanterv maga előírva lévén úgy az érseki, mint az állami népiskolai szabályrendeletben, azon a téren újat és tanulságot nem lehet mondani — föltéve, amit föl kell tenni — hogy minden tanító ismeri kötelességét.

Általában szólva: az ily agyoncsépelet témák se közérdeklődést kelteni, se a tanító-gyűlésnek jelentőséget biztosítani nem alkalmasok. Annál inkább sem, mert nem a maximális, hanem a minimális tanterv a megoldatlan kérdés. Más szóval: az volna fontos: kimondani, mi az a minimum, amit minden falusi iskolában is elbír és el kell végezni a tanítóknak? És ezt — sajnos! nem hallottuk.

Pedig kétségtelen, hogy a tanítói működés bíralata akkor lesz alapos; az elemi iskolások tantervére akkor biztos; ha vidékenként kikötetik: mi az a minimum, amelyet minden osztálynak el kell végeznie.

Továbbá sajnálattal nékülözti precíz konstataciót annak: hogyan kapcsolódik egyik osztály tantervéhez a másiké? Mert szép programot a kiányomtatott tantervek alapján könnyű; de azokat kapcsolatba hozni, egységbe forrasztani — az a nehéz.

Ertekezett még Konecsk esonoplyai tanító „A tanítói tekintélyről”. Az értekezés értekezésnek jó volt, de sok nem nyilvános helyen felolvasni valót tartalmazott. Helytelen volt benne: a tanítói tekintélyt tárcacikkben kifigurázó lapokról névszerint megemlékezni. Hisz a személy megnevezés nélkül megjelent közlemény elvárja, hogy akire nem illik, ne vegye magára.

Egyébiránt ma minden állásnak van tekintélye és egynek sincs. Lefelé mindenki tekintély; fölfelé senki se abszolút tekintély, jobbra balra maga körül pedig csak az tekintély, akinek esze és becsülete van. Ez a

paradoxon úgy értendő, hogy aki becsületes szuster, az számot tesz szusternek. Aki tanító, és ki nem vivja magának a hivatalos vagy társadalmi közbecsülést: annak azt se nagyképpiséggel, se affektálással biztosítania nem sikerül, szóval tekintélye ma annak van, a ki szerez magának becsületes munkával és érdemmel.

Azért ha a tanító uraknak tekintély kell — pedig kell — akkor ne keressék azt értekezésekkel, magán és nyilvános protekcióval, hanem állásukhoz illő viselkedés és életmóddal. Igazán komikus, hogy a saját tekintélyük szükségességéről és fokozásáról olvas az egyik, míg a másik — ott az első padban — eltehenkedik és pökdös koncertbe jobbra balra; némely része meg olyan föntszóval alszik, hogy mindig attól félünk, hogy felszuszogja a szomszédját. Aki tekintélyre tart igényt, az nyilvános gyűlésen, főlebbvalói előtt, ne fedkezzenek így meg magáról.

Engedelmel legyen mondva!
Ezután Pálch azt indítványozta, hogy a jövő évi ügyrend idejékorán közöltessék és az abban kiteendő tételek egyikét vagy másikat minden tanító köteleztesse kidolgozni.

Erre (persze) sokan nemmel szavaztak. Csoda, hogy elfogadták! Ennek elvetése lett volna még, csak igazi emelője a tanítói tekintélynek... Eről jut eszünkbe az az anekdota, hogy egy úri ember 17 évi működés után kilépett a piarista tanító rendből, s midőn újra tanító levén, ama lépésének okát kérdezték, azt mondta, hogy biz ő megunta... a tanítást...
Fejér Gyula indítványára a tagdíjak pontosabb beszedésének szükségét kimondatott. Rebus bene gestis a Dévay kertben Fejér Gyula apát békeüzéséből közhied volt, melyen számos toaszt mondatott, anélkül azonban, hogy csak egy tanító is a szükségét érezte volna valami hivatalos vagy szívbéli felköszöntő mondásának.

Ezek után megvalljuk, hogy mi a tanítói közgyűlést, mely egyszer van egy évben, másként képzeljük.

A kiállítási zsűri.

A »Z. és V.« c. lap azért, mert a díjakat nagy részben uraknak és nem parasztoznak adta ki, »lekiismeretlenséggel« vádolja az egész zsűrit.

A legsúlyosabb vád ez, amit tiszteletből fölkért, ingeny fázadozó, szakértelmecétt összeválogatott testületről mondani lehet. Nézzük hát meg közelebbről.

Marhát más mint ur nem is állított ki, más nem is nyerhetett benne; a juhok és sertések osztályában pedig minden paraszt kiállító nyert 10—2 aranyat.

Eszerint az egész vád a lóosztálybeli zsűrit illeti. Kiállítva volt 100 darab ló. Ebből uraké 50, parasztoké 50 darab. Látszik, hogy az úri és paraszt lovak száma egyenlő. Urak lovai közül díjaztatott 27 db, polgári lovak közül 17 darab. Díjat kapott 11 ur, 13 polgár. Igaz, hogy az aranyok többségét urak nyerték, de nem azért, mert urak, hanem mert legsikerültebb lovaik voltak. És a ló jóságából nem vonhat le semmit az, hogy esetleg úri emberé.

Fontosabb ennél az a tény, hogy az összes díjakat a földművelési minister adta, még pedig azon szoros kikötéssel, hogy »a bírálókat lehetőleg szakértők közbefoittával foganatosítsanak és csak abszolút becsű lovaknak ítéltesse oda.«

Miután mindenkinek — tehát a ministernek is — van joga a saját pénzt saját tetszése szerinti célra fordítani: kétségtelen, hogy a zsűri, ha csak a ministeriumot áltatni nem akarta volna, mást nem tehetett, mint hogy tekintet nélkül a gazdájára, kikérte a lovak közül az abszolút becsűeket. Abban persze hibáztak ezek a lovak, hogy nem voltak óvatosabbak gazdájuk megválasztásában, hogy urat és nem parasztot vallottak gazdájuknak. De ez a zsűrit nem befolyásolhatta ítéletében; mert — jegyezzük meg jól — nem a lúzgalom, a jóakarát, a törekvés, a vesződség, a relatív minőség, hanem az abszolút jóság megbírálására volt kiküldve és az abszolút tőkély díjazására voltak az aranyok kifizetve.

Aki ezt nem tudja, és egy csupa szakértőkből, csupa talpig becsületes, honett urakból álló felbbezhetlen bíróságra azt meri mondani ország-világ előtt, hogy az lkiismeretlen: az — hogy hasonló bűnbe ne essünk — méltánytalanul cselekszik.

Egész más kérdés az, hogy nem e lett volna a gazdasági egyet intentióinak megfelelőbb: a parasztoznak még több díjat juttatni?

Előre is megengedjük és ez általános vélemény, hogy a pénzbeli jutalmazás jobban illik a paraszthoz, jobban hat rája, mint a földesurra. De utóvégre azért, mert ide hozta a lovát, nem kaphat minden egyes paraszt gazda jutalmat. És ha 1—2—5 nem kapott volna, az, mint minden elégedetlen ember e világon, épügy, de még jobban jajveszékelt volna. Mert azt el nem hiteti senki a saját lovába szerelmes paraszttal, hogy a többi 99—98—95 mind érdemes jutalomra, csak az övé nem.

Lehet, elhisszük hogy az egyet és kiállításai négy-öt német község némely polgára előtt nem lesznek egyideig népszerű fogalmak. De amint nem szünnék meg és nem fogynak el a

kocapoéták azért, mert a kritika szigorú: úgy nem fognak az összes paraszto se elidegenedni a gazd. egylettől. Hiszen annyit kapott mint nem jutalmat; tehát ha az egyik ellenséges, a többség meg vonzalmas emléket táplál e kiállítás iránt. Végül az összes paraszt kiállítók között alig van egy pár tagja az egyletnek; tehát kisé maradhatnak belőle, mert benne se voltak.

Aki ezen felvilágosítások után akár az egyet jövője, akár a miseraplebs kontribuens divatos kegykoldulása címén krokodilus könnyeket sir: annak alapos információi nincsenek.

Ada, 1882. május 28.

Birtokrendezési ügyek.

Községünkben a legelőosztási egység, a képviselői gyűlés két erős pártja között, régóta szöft remények, a közös célok megvalósítására még mai napig sem jött létre. S így a polgárság lelkeben élő, községünk emelkedését biztosító kiegyezés öröminnepsé nem hirdethetjük. Ezen közérdekű ügyben, nem valami részszeszini kilitások közt önként felmerül a kérdés, hogy a hírneves districtusi községek öseiktől öröklött kiváltságos kerületi közös birtoknak, eddigi közös használatától miért térnek el? — No de ezt vitatni egyesek megsértése nélkül nem lehet. Különben is ezen már túl vagyunk — Némelyek a mostani községi gazdálkodási rendszerrel nincsenek kibékülve, ezért minden áron igyekeznek kiesikarni a község kezéből a vagyonkezelést. Mert igen sokszor könnyelműségből, vétkes hanyagságból a kezelés alatt álló vagyon aránytalanul keveset jövedelmez, míg ugyanazon hibákból könnyedén utalványoz az elüljáróság, egyetemben a képviselő testülettel. Ha mindenki fárad saját gazdálkodása körül, szakítson magának a jó gazda idét s egyesült erővel, szakavatott gyakorlati és elméleti ismeretek közléssel hasson a képviselői gyűlésben oda, hogy a városi birtok, mely a mostani kedvező helyzetet, — úgy tudom — sokszor elismerést, közbecsülést megszerzette, ezután nagyobb jövedelmet ne csak hozzon, hanem azt a legjobb helyekre, bevételt a kiadásai öszszhangzó módon tegye. Edes egyetértéssel, honfűi szeretettel tenni, hatni kell a magunk, s földművelő népiünk, közigazdaszatunk javára; humanitás szempontjából különösen, mert csak ezen az úton — ismerve magunkat — vagyunk képesek jótékony célú intézetek felállítására, éhséget és hideget szenvedő névelést nélkülözni szerencsétlen embertársaink fölségélyezésére valamit tenni. Filőlöp macedoniai király örvendett, hogy Aristoteles, a híres görög böles korában született Sándor fia, de különösen örvendezett azon, hogy attól nyerhetett oktatást.

A kiegyezés, tekintve a földosztó felperesek ajánlataikat, nem könnyű dolog. Ha ezen nagyfotosságú kiegyezés létre jön, úgy is következik ennek majd fejlődő tövseit, önzetlen törekvással egyenkint létrehozni, a megelégedéssel párosult legelő felosztást dícsőségesen, kevesebb költséggel keresztül vinni. Ha pedig csakugyan perre kerül a dolog, reméljük, hogy lesz figyelmes hatóságunk, mely az alkudozó felek, az urbéri bíróság meghallgatásával a politikai községet földesuri jogában megerősíti, vagy legalább ide vonatkozó világos törvényeink hiányában eme birtokrendezésünkél kiváltságos jogaink emlékére, a kerületi községek emelkedését, a nemzetgazdaszatra nézve, a közlakosságának, nemkülönben az állannak javára törvényes úton elősegíti.

Május 25-én megtartott községi közgyűlésben jelen volt 8 elüljáró és 27 községi képviselő, zsidó képviselő sem. A gyűlés megnyitása után tek. Baky Géza törvényszéki ülnök ur, mint kiküldött urbéri bíró előadta, hogy miután a közlegelő felosztására vonatkozó barátságos útoni kiegyezés május 6-án tartott gyűlésben nem sikerült, újonnan megkerestetett a község részéről egy határidő kitűzésére, az egység megkísértésére, felvételére és tárgyalására. Mely alkalommal két indítvány tétetett, először Kelemen János a földosztók részéről, mely ekkép hangzik:

Adán a legelőosztók részéről a folyamatban levő birtokrendezés, legelőosztás alkalmával a barátságos kiegyezés elérésére, a politikai községnek, mint erkölcsi testületnek, az évi közöltségek fedezésére, a következő két rendbeli ajánlat tétetik.

Első ajánlat.

1. Az összes rétek, erdők, nádasok, szigetek, ugyszinte a nagyvendégő és más házbérek, hasznobérek, mint regálé jogok, valamint a belső városi és külső tornyosi legelőön és székföldön kívüli, bár mily címen létező községek jövedelmei a községnek átengedtetnek; amelyeknek évi tisztá jövedelmei 24 ezer forintba könnyedén tehető.

2. A tornyosi legelőkből, ahol a községnek tetszik, a 2200 □ 600 láné föld kihalasztandó; ennek tiszta évi jövedelme csak 25 frtjával számítva 15 ezer frt — E két tétel alatt: 39 ezer frt jövedelmét a község — ha úgy tetszik — tíz évre is biztosíthatja.

3. A belső járáson, közvetlen a város mellett, bármily közhasználatra, pl. az ugynevezett koplalóul, vásártartás, vagy egyéb célra 100 láné földet ajánl a földbirtokosság és pedig 7/10 részt a felső, 3/10 részt pedig az alsó területből. Ezen földnek jövedelme évenként 35 frtjával véve 3500 frt amiszámításba itt nem vétetik, a község azonban jövedelmezteszheti.

4. Deputátum és közelőül földek az eddigi élvezet mellett maradnak. Nevezetesen hat tanítónak, kinek a föld a közlegelőből adatott ki, (ide nem érve a régi, rendes féltelkes tanítói földeket.) 16 kerületi lánéval 110 l., két jegyzőnek 12 l., a közlegelőből kiadott postaföld 32 láné, gazdasági iskolára mintegy 75 láné, Tornyoson építendő iskolára 3 l., a m. kistértár által a curiai földre követelt jutalék ha netán a per kedvezőleg fejerteték be 35 l., a termelők nagybirtosára 4 l., szegény alapra 20 l., összesen 291 láné; hozzáteve a tornyosi és belső 700 láné, maradna a városnak kezelés alatt 991 láné föld; és az első szám alatt említett összes jövedelme élvezet.

Második ajánlat.

Az első ajánlatnak első számában részletesen felmentett jövedelmi forrás minden tétéleiben megmarad, míg a 2-ik szám alatt érintett 600 láné tornyosi föld helyett, a melynek évi jövedelme 15 ezer forintra lett felszámítva, ajánlatik 300 ezer forintot kitevő tőképénz, melynek 5%-a szinte 15 ezer frt jövedelmet hozna a községnek.

A háromszáz ezer frt tőkének beszerzése pedig ezennel akképen ajánlatik, hogy a járástöldek mindaddig ne osztassanak szét, míg a nevezett tőke be nem szereztetett. Biztosabb és gyorsabb beszerzése, megtakarítása tekintetéből bizassek a községek kezelésé az érlelt felekből a képviselő testület által választandó bizottságra, a mely bizottság erősítessék meg a felsőbbi hatóság által. A kezelésre vonatkozó, a bizottság és ellenőrzést illető szabályokat szinte a képviselő testület alkotná.

Az ekkép kezelt közös községi vagyon jövedelméből évenként kapna a közöltségek fedezésére a község 40.000, szóval negyvenezer forintot; ezenfelül az összes adót Ha a község a pénzalapot megtartani nem óhajtaná, vásárolhatna ingatlan birtokot, mely tén 15 ezer frtnál, 5% mellett is többet jövedelmezne.

Végül megjegyeztetik, hogy bármelyik egység megkötésére kijelölt ajánlat fogadtatnék is el, a mutatózó hiányok teljes pótlása előtt a legelőosztás nem eszközöletnék. Ilyen hiányok például a középületek gyökeres kijavítása, a kövezet kiépítése, célszerű tűzoltószerek beszerzése, kisedővodaalapanak tízezer forintra való felemelése, sat. amely költségek a községnek évi közöltségre felajánlott 40 ezer forintból nem vonhatók le.

A járásoztást kérelmezők által megbízott ügyvéd a közjövödelmekből illendően jutalmaztassék, tartozván az egység után is előforduló ügyvédi munkálatokat végezni s mindenkinek jutalékát nevére telekönnyeztetni.

Ezen ajánlat bármelyikét is, a legelőosztást megndított felek, a képviselő testületnek melgen ajánlják elfogadni, minthogy a politikai községet akármelyik szerint is méltányosan kielégítve találják, a jutalékosokat pedig jogaikban sértve nem látják.

Nt. Opitz S. képviselő ur a nemosztó párt nevében szóval terjeszté be indokolt ajánlatát, azon világos kijelentéssel, hogy a községi kiadások fedezésére az alapítványok s jövedelmek biztosítására a felperesek részéről kijelölt alap nem elégséges; miért is a bizottság a beterjesztett ajánlat egyikét sem fogadja el.

A nemosztó párhoz tartozó bizottság által sokszor hangoztatott, a bizottsági ülésében többször felolvasott ajánlat. A város részére meghagyandó: rétek, nádasok, szigetek; halászat, vadászat, vásár, királyi kisebb hasznóvételek (regálék) élvezeti jogakon kívül ezer kerület láné föld, a tanítók földjeit ide nem érve. Továbbá elengedhetlenül megkivánatik a felosztás előtt minden középületnek gyökeres helyreállítása, a megkezdett kövezés bevégezése, temetőnek, tanyai iskolának szükséges föld kiadása, mindenemü pernek elintézése.

Ezen két ajánlat közül egynek elfogadása tekintetéből szava s indítványoztatott, azonban Opitz képv. ur ez ellen tiltakozik, kijelentvén, hogy az érdeklt felperesek mind földosztók az indítványra nem szavazhatnak. Ezen tekintetnél fogva, valamint azon indító okból kijelenti, hogy a nem törvényesen egybehívott, em törvényesen alkotott gyűlést, eme képviselő testületet elhagyni kénytelen, a netán megejtendő szavazást nem tartja törvényesnek. — Irásbeli óvását be is adta 24 óra alatt a megyei hatóságnak.

Ezek után azon kérdésre, hogy melyik ajánlat fogadtatik el, szavazásra bocsájtatt. Kelemen ur által beadott indítvány mellett szavazott 18, eltávozott, nem szavazott 17, akik t. i. a szavazás ellen tiltakoztak, óvásukat jelentvén be.

A földosztók gyűlése most azon kérdésre rendelt el szavazást, vajlon a város részére kiadandó alap földmennyiségben avagy pénzben adassék-e ki? földre 6, pénzre 12 szavazott.

A törvényszéki bíró azon célból, hogy vele a politikai község részéről egyidejűleg a részletek kidolgozása tekintetéből érintkezék egy teljhatalmú bizottság megválasztását hozta javaslatba. Megválasztott Kelemen János, Kuglits János és Gajcsinovits Milos képv. Dudvarzski G. ügyvéd.

Rövid egyszeri áttekintésre úgy tűnik fel, mintha csak 8 láné föld tenni a különböztetést a két bizottság javaslatában; holott elég messze állanak egymástól. A földosztó párt a városnak rétet, nádas, szigeteket leszámitva, csupán jövedelmet hozó földet ajánl fel s nem 991 láné. Továbbá az első szám alatti 600 láné tétel 24 ezer frt kétes jövedelmet tüntet fel.

Nézetünk szerint nem csak a szentirás, hanem a társadalom könyvében is meg van írva: »Sokan vannak a hivatalosak, de kevesen a választottak«. A választmány nálunk most oly hatalom, mely a barátságos kapesával, a város iránti kegyeletből hivatra van oly visszavonhatlan határozatot hozni, értelmi egyezséget kötni, mely a családokra, gazdákra, szegényekre, iparosokra és kereskedőkre, a város jól megindult anyagi és szellemi hasznára, haladására, a megbénított társadalmi életünkre egyaránt üdvös leend.

Fráterik.

Alapítólevél.

Melynek erejénél fogva B. B. megyében kebelezt Ada községe ezennel ünnepélyesen kijelenti, hogy miután Ó nm. s földm. ipar és kereskedelemügyi m. kir. minister ur 26453/1881. sz. a kelt intézvénye szerint Adán az állam költségén egy földmívelés és gazdasági iskolát felállítani és fenntartani hajlandó, ha ehhez Ada községe a 100 kelt holdban költsönösen megállapított és már ki is jelölt területet átengedi és a felajánlott 8 ezer frtot megfizeti: Ada k. ezen ministeri intézményhez hálás köszönettel hozzájárul és a kérdéses iskola felállítására egy száz k. holdnyi kiterjedéssel földterületet ezennel a magas m. k. kormányának tulajdonilag átengedi; — és pedig első vonalban az adai 1. szám tjkében 2290 n. sz.-ok alatt felvett 8 hold 400 □ ölnyi epreskertet a rajta levő kertész lakkal együtt, aztán pedig az ezzel együtt

számadás
h. sz. ala
kiegészíté
rületet eg
leges kihé
egyszeres
sére állta
megkezdé
pénzben
hogy a f
k állami
szolgáló
joggal tel
Min
a kérdé
bizton
sége hatá
ha a k
idővel bá
adomány
levő épít
lag vissz
kormány
mával k
beesérték
ezer frt l
Veg
megjegye
ebből a
szegelt f
díj nélkü
négre né
nem. föll
általi e
példányl
tagok ál
Ke
Kelem
Kics.
A
hogy Ja
mellbaja
E
papnői n
n-szet b
hanem a
szedett
Ea
levelező,
ugy kére
c-ak azé
közönség
álladék
Ja
jelentik,
társulat
szeretne
szolgálat
De
sziniszeg
hatni, h
megkönl
Mártonf
s bíróság
az ő ne
két ur s
a szolgál
kukba v
haszná
jával
Mi
előáll s
Siklóson
Bakulha
nek tár
ügy irá
bületet
T
engedte
után Ja
sulatáva
Elmúlt
lapokban
baja mi
véghöz
hosszu
Sz
talos l
a szim
ezt nem
ságnak
kivánes
B
f. é.
akadém
— s
O
gyűlés
séget
J. és p
megbo
hinárb
E
hogy
ból va
M
község
felett
H
jutása

számadásos és az adai 1 sz. tjkvben 2290. és 2292 h. sz. alatt felvett közlegelői területből a 100 hold kiegészítésére még szükséges 91 h. 1200 □ önyi területet egy darabban, melyről a mérnöki tervrajz a telt leges kihatás alkalmával elkészítendő, kötelezi magát, egyszersmind arra is, hogy a kérdéses iskola felépítésére általa felajánlott 8 ezer forint az iskola építés megkezdése után 3 hónap alatt a m. kormánynak készpénzben lefizetendő, egyúttal beleegyezvén abba is, hogy a fentkijelölt 100 holdnyi terület mint az adai m. k. állami földműves és gazdasági iskola fenntartására szolgáló alapítvány a m. k. kincstár javára tulajdonjoggal telekkönyvileg átíratassék.

Mint hogy pedig Ada községét ezen áldozatra csakis a kérdéses iskolának a földm. és gazdasági oktatás bizon. várható sikeres működése indította, Ada községe határozottan kiköti azon jogát, hogy azon esetre, ha a kérdéses iskolának fenntartását a m. kormány idővel bármely okból beszüntetné, a község által fenntartományozott 100 holdnyi terület és tartozéka a rajta levő épületekkel együtt Ada községnek tulajdonjoggal visszaadassék, kötelezve lévén Ada községe a m. kormánytól felállított épületeknek a visszaadás alkalmával kölcsönösen v. lírólag megállapítandó akkori becsértékét az épületekre most adományozott fenti 8 ezer forint levonása után a m. kir. kincstárnak megfizetni.

Vége a fent átdott eddigi epreskertre nézve megjegyeztetik hogy a m. kincstár kötelezve leendő ebből a k. területén levő közutak és közhelyekre szükségelt fákat és esemeteket Ada községnek mindenkor díj nélkül ingyen kiszolgáltatni. Miről ezen Ada községre nézve a megyei közgyűlés jóváhagyás után a nm. föld-, ipar és kereskedelemügyi m. k. miniszter ur általi elfogadása esetére kötelező alaptólévé 3 egyenlő példányban kiállított előjárósági képviselőtestületi tagok által aláíratott.

Kelt Adán, 1882. évi május hó 25-én.

Kelenen,	Kuglits,	Sopovics József,
Kucis,	Stross	Jablonszky.

N. Palánka, június 2 án 1882.

Tekintetes szerkesztő ur!

A „Bácska“ legutóbbi számában azt írságolta, hogy Jakabffy szinigazgató társulatát feloszlatta s mellbaja végett nyugalmába vonult.

E hírre — úgy gyanitom — Thália papjai és papnői nem verik fejüket a falba, de gondolom a szinészet barátai sem esnek kétségbe visszavonulásán, hanem annál inkább vakarják fejüket a palánkai rászédett abonensek.

Ha nem találkoztott volna eddig avatottabb tollú levelező, ki Jakabffy turpisságát a nyilvánosságra hozza, úgy kérem e sorokat megnyirbálva becses lapjában már csak azért is közölni, hogy jövőre a szinészet pártoló közönség hasonló rászédetéstől óvakodhassék. A tény álladék im ez:

Jakabffy 3 hét előtt beállt szolgabírához és jelenti, hogy 28 személyből álló jól rendezett operette társulatával Ujvidékre szándékozik s itt 12 előadást szeretne tartani, mire bérletet óhajt nyitni s kéri a szolgabíró szives pártfogását.

Derék szolgabíránk dr. Eremin örömmel fogadja a szinigazgató ajánlatát és igyekezik minden módon oda hatni, hogy minél több bérlet elkeljen. Hogy pedig megkönnyítse dolgát a nemes igazgatónak, felszólítja Mártonfy Dező joggyakornok és Bernheim Izidor bírói irnokot mennének házról-házra és ajánlják az ő nevében is a magyar szinészetet. A nevezett két ur szivesen, sőt a legnagyobb buzgósággal teljesít a szolgabíró kívánságát és az igazgató kérelmét, nyakukba veszik a várost és minden ékesszólásukat felhasználva szereznek 45-50 körszék bérletet 8 forint-jával.

Mikor az aláírások megtörténtek, Jakabffy uram előáll s nagy őszinteséggel bevalja, hogy társulata Siklóson van, de némi restantiák miatt onnan nem szabadulhat, kéri tehát a nagyérdemű közönséget, legyenek társulata iránt oly könyörületsek s a magyar ügy iránt annyi bizalommal s fizessék ki előre a bérletet.

Többen conakodtak ugyan ettől, de utóvégre mégis engedtek rimázkodásának s így vagy 340 forint felszedése után Jakabffy uram kerekelt oldott, igérvén, hogy társulatával 8 nap alatt itt lesz s megkezdni előadásait. Elmult azonban 8-14 sőt 24 nap is és ime most a lapokban azzal ámitja a magyar közönséget, hogy mellbaja miatt lépett vissza, holott szándékos csalást vitt véghez, melylyel a magyar szinészet iránti bizalmat hosszú időre itt tönkre tette.

Szolgabíránk meg tette ugyan a szükséges hivatalos lépéseket, hogy Jakabffy uram vagy tartsa meg a szini előadásokat, vagy elégítse ki bérleit, ha pedig ezt nem tenné, úgy kéri az illetőt mint csalót a bíróságnak kiszolgáltatni. Hogy e 3 közül melyik teljesül, kíváncsian várja a rászédett palánkai közönség.

Ó-Kanizsa, 1882. május 26.

Becsés engedelmevel bátorodom a „Bácska“ f. é. legutóbbi számának hasábjain tett, egy akadémia bölcselkedésével vetekedő hangon írt — s Veritas tollából eredt kis hírre válaszolni.

Ő azt merészli állítani: hogy a mult országgyűlési képviselő választáskor szenvedett vereget az ellenzéki választók s különösen Tóth J. és pártja, kik a hatalomra jutottak, ugyancsak megboszlulták két tanítón, kik esetleg egy kissé hinárba jutottak. Balvélemény! Félre vezetés!

Először is tessék „Veritas“ urnak megérteni, hogy nálunk az elüljáróság többféle pártelemből van.

Másodszor, hogy az elüljáróság, de még a községi képviselő testület sem hivatott a tanítók felett rendelkezni, hanem az iskolaszék.

Harmadszor, hogy ezen tanító urak hinárba jutása több évvel ezelőtt történt, a vizsgálat az

egyik ügyében már 3 évvel ezelőtt megkezdett s most alig egy hónappal az iskolaszék által pártkülömbőség nélkül ítéltettek el. Ez a „Veritas.“

Magyar Imre,
iskolaszéki tag.

Uj-Verbász, 1882. május 31.

Tekintetes szerkesztő ur!

Ma vasárnap május hó 21-én Uj-Verbász r. kath. hitközség temetője mellett elcsátva, egy szép és új sírkő (szürke márvány) figyelmemet magára vonta; közelebről megtekintve, azon a következő megható feliratot olvasni illetőleg szöröl szóra lemasítottam:

„Itt nyugszik istenben boldogult Flach Ferenc Uj-Verbász rom. kath. hitközségnek első lelkésze Született Vaskúton 1841. november hó 30-án Meghalt 1882. február 6-án.“

Atyja, testvérei, barátai és hitközsége keseregnek a korán elköltözött halála felett.

„Legyen neki könnyű a föld“ Schwalm J. Baján (a gyáros neve.)

A mint a sírásótól értesültem, e díszes síremléket az elhunyt atyja és fivére hozták Bajáról, hol azt 140 forintért vették, most a kripta tetejét mely egy szilárd 30 cm. magasságú falazattal van körülfogva — virág plántákkal ültetik be; én azon meggyőződéssel távoztam e szomorú helyről, hogy az elhunytnek legdicsőbb és állandó emlékszobra Verbász közönségének (vallás különbség nélkül) keblében van feállítva és annak emléke kiolthatatlanul bevérsé.

Ha ezen soraimat, melyek meggyőződésem szerint minden polgárunk vallás különbség nélkül: érzelmeinek tolmácsa, becses lapjában felveendő — előre is hálás köszönetemet nyilvánítom és maradtam

szives szolgája
László Elek.

Bezdán, 1882. június 4.

Tekintetes szerkesztő ur!

Apatin községe néptanítóit mint mások, úgy m. hó 29-én is B. Bresztovácon megtartott ker. tanítói gyűlésre robotos kocsin küldte. A „Vätterek“ robotba levén parancsolva, holmi kukorica-szár felével felépítvén az ülést, elé is fogattak a hosszú szénás szekérnek s tanítóik iránt az ingyen fuvar teljesítéséről hálás érzelmekkel telve a mint a robot szabálya parancsolja el is vitték őket a kijelölt helyre.

De „Wo ist die Dankbarkeit dort ist der Segen.“ — mondja a magyar németül, a mi pedig „Vättereink“ re alkalmazva magyarul ez egyszer annyit tesz, hogy: az érzelem szüli a következményeket.

Alig ültek le ugyanis a hosszú út fáradoimai s ettől 5 órán át tartott kimerítő szellemi elfoglaltság után kiéhezett tanítóink a nyomorak eleget teendő; midőn már a „Vätterek“ kocsin elé fogattak s egyik küldöttük kijelenté, hogy a robot ideje immár lejár a kocsin indulóba s aki akar azonnal „vorträtten“ — mert különben. . . .

Na volt látomány! — Mintha csak a vonatvezető parancsa ugrasztotta volna fel kollegáinkat az asztal mellől: egyik az utolsó falat lenyomásával erőlködött, — a másik a kabátot huza tömte a még kielégítetlen gyomor nyilást, — a harmadik fejcsóválva sajnálta az idő rövidsége miatt elfogyaszthatlan visszamaradt nekárt, — a negyedik s vele a többi verseny módra törekedtek a „Vätter“ óhaját teljesíteni.

„Szegény kartársak — sugdostak a visszamaradottak — mintha csak ők is robotba jöttek volna; — küldjünk kocsijukhoz fogpiszkálót és egy „Isten hozád“ -ot mert biz Isten ezek nélkül távoznak körünk-ből!“

E sajtáságos ajánlatot teljesítendő, csak hamar a már kocsijukon ülni vélt kartársakhoz akartunk sietni, midőn — fájdalom — a vendéglő előtt támadt székér zörej a kartársaknak már mozgó állapotba jutását jelenté s így a kézzorítás helyett kendőnk lo bogtatásával adhattunk csak a szerencsés újabb találkozásához kifejezést.

A ki a tanítói gyűléseknek sok oldalú hasznát ismeri, értékesnek fogja itélni még a perceket is, mit úgy a komolyabb, mint barátságos viszonyok közt a tanító testület egymással az ily alkalommal eltölt; — egy a beszéd tárgya mind, csak más-más alakban előadva, — egy a cél, a lelkesedés különböző formájában. E tárgy, e cél vezeti a tanítókat évenként többször össze, ez lelkesíti, hogy sokszor fél napi járásra is a családi tüzhelyt elhagyva a kartársak a viszontlátás örömeiben újabb tapasztalataikat egymással közölik.

Valóban csodálatos, hogy robotos „Vättereink“ nek fent leirt eljárása azt engedi következtetni, hogy a tanügyének létező ényes állapotára büszkélkedhető Apatin nem ily szemüvegen itéli meg derék tanítóinknak a gyűléseken való megjelenését, hanem a törvényen alapuló elszállítását, mint luxust tehernek tartja.

Reméljük, hogy az érdemes apatini előjáróság a „Vätterek“ -et fogja jövőben oda utasítani, hogy legalább engedjék tanítóikat megbédelni s ily terhes munka végzésében ne ők szabják ki a munkálkodóknak az „Ordnungot“.

Az én dalom.

Rózsafelhő száll az égen.
Hosszan, melán el-elnézem;
Szívem sajog, szívem beteg:
Mért hogy felhő nem lehetek!

Véle száll a kis madárka
Egy határból más határba,
Hegegyen, völgyön áltullebeg —
Mért hogy madár nem lehetek!

Búgra száll a szellő véle
A kékelő messzeségbe,
Kebtem fájva fel-felre meg:
Mért, hogy szellő nem lehetek!

Rózsafelhő, szellő, madár.
Mind boldog, mert mind Feléd jár —
— Csak az én sorsom mostoha —
Oh csak én nem látlak soha!

Völgyi Gusztáv.

Epigrammák.

Egy épülő templom monológjai.

(Építésének 22-ik évében.)

I.

Vándor! Félre ne érts, mohosult falaimra tekintvén!
Én nem a mult búját: én a — jövőt jelezem.

II.

Hit hajléka vagyok: hit tart fen; hitre tanítok;
Üdvözül, a ki hiszi: hogy — fel is épülök én.

Szép asszony előtt.

Ajka pipacs, nefelejtis szeme, rózsza az arc, keze liljom...
Oh hogy az illatuk egy: Rettenetes pasculi!

Műpártolás.

Tájképet szeret Ernő s — ugymond — áldozik is rá...
Áll! — Éjjel nappal jár kezeim a — tarokk.

Szóval, tettel.

Ma Tóbiás atya

Tanítást így teve:

„Nyitott könyv legyen az

Embernek élete! . . .

Hajad látrán, atyas,

Biz ez jó tan lehet;

Egy vaskos — szakácskönyv,

Nem más, tenéleted.

I. V. termékeny verselőnek.

Dorombolsz-e, vagy dudázol?!

Balul üt ki minden nota . . .

Kilenc múzsa jelvényéből:

Egy illet téged, a — flóta.

Pályafutás.

Hogy neve híressé legyen: izzadt, fárada. Célt ért.
Mar keresett ügyvéd, — mint szökevényt körözik.

Illuminatív végórák.

(P. A. emlékeztetőre.)

„Mebr Licht!“ mondá Schiller,

Midőn halóba volt;

Tona meg: „doktorhám,

Még egy — quaterha bort! . . .

Egy ügyvéd sírkövénél.

Holtáig tagadott. A kövére erényeket irtak . . .

„És ő mégse tagad?“ Halva van, oh ne csodáld!

Epitaphium.

(Egy uszoris sírkövére.)

A sors fizet; de néha

Lassu utat követ . . .

Ez élve érdemelte:

S csak halva nyert — követ.

Kozma László.

Szinészet.

Hétfőn „Az egyetlen leány“, Fredro Sándor gróf pompás egy felvonásos vígjátéka és a „Szép Galathea“ operette kerültek színre. Az ügyesen szőtt, élénk menetű és jól előadott kis vígjáték zajos tapsokra ragadta a közönséget. A játszóik közül előnyösen váltak ki: Vavra Emilia (Kamilla), Berki (a dühöngő Rata-tinszky szerepében), Breznay (Szumbalinszky) és Védress (Mareczky). A „Szép Galathea“-ban Bérczy szin-telen énekével és kelletlen játékkal nem sok élvezetet nyújtott. Rónaszéki játéka jobb volt, mint éneke. Erdélyi Marietta gyönyörű szobor volt és szépen énekel. Pajor Ágnes, mint Ganymedes, nem neki való szereppel volt kénytelen a látható legjobb igyekezettel küzdeni. Kiválóan sopran-hangu ékesnővel alt-hangra irt szerepet énekelteni: hálátlan dolog. Mozgásában hiányzott a kellő fesztelenség. Venus papnői és a cyp-rusi ifjak nem jelentek meg a színpadon.

A két darab között Enyvéry Sarolta k. a éne-kelt a „Hoffmann meséi“ operettből finom árnyalással és érzéssel egy hangulatos románcot, melyet ismételnie is kellett.

Kedden Strausztól „A bőregér“ című operettet adták. Librettoját Genée Richárd írta, ki nem balma-zott össze benne annyi képtelenséget, mint operettek-nél szokás. Az operett bővelkedik tetszetős tánczené-ben, mely legerősebb oldala a szerzőnek. Az első felvonás élvezésé Tamásy ügyetlenkedése zavarta. Az előadás a második felvonásban az unalmasságig von-tatott volt Kiss Pista épen nem tudta szerepét, mi-nála ujabban többször megesik. A felvonás közepén egyszerre maga marad a színpadon, rögtönzéseken vajúdik, míg a rendező megkönnyőrül rajta, s a füg-gönyt a közönség hahotája között leeresztik. E ci-nos kis botrányal Erdélyi Marietta volt szives a

közönséget megtisztelni, ki tolettjevel elkésett. A közönség iránt tartozó tisztelet hozta volna magával, hogy mikor ez a kisasszony iránti kiméletből méltatlankodásának külső jelét adni tartózkodott, hagyta volna malheurje miatti felindulását, mely a harmadik felvonásban egészen kibozta sodrából, — a színpadok mögött. És ha már valami közleni való magánügye volt Berezzyvel, legalább ne akkor adta volna tudtára, mikor a színpadi helyzetnél fogva őt ismernie nem lett volna szabad. Ami különben énekét illeti, az — leszámítva az arnyalás hiányait és a felsőbb régiókban való kiáltozást, — oly jó volt, minőt tőle rég nem hallottunk. A „Lekaszáltak már a rétet“ kezdetű magyar dalba azonban kellő érzést önteni nem tudott, s alsóbb fekvésű helyeit mely hang hiányában pláne tönkre tette. Igen jó részeg jeleneteket adtak a harmadik felvonás elején Breznay és Rónaszéky, de ez utóbbi később már túlzásba esett. Enyváry Sarolta a 3. felvonásban énekel legszébben. Közönség közép számmal.

Szerdán csekély számú közönség előtt a Szigligeti által színe alkalmazott népregét, az „Argyulus királyfi“ t adták. A látványosság az egyedüli, mely e regének színpadra vitelét indokolhatja. Ez este Benyó György, a színházi festő volt, ki meglepő ügyességének adta jeleit a szép díszletekkel. Sok tapsot is kapott értük és ki is hitták.

A szakadó eső és égörgés egyaránt zavarta a játékokat és a közönség figyelmét.

Csütörtökön a „Színházi képtelenségek“ című képtelenséget adták Bércy Odón javára. Izléstelenségek halmozta, melyl profánlva volt a színpad.

Szombaton Girardin asszony 5 felvonásos színműve: „Lady Tartuffe“ került színe, melyben Tökés Emilia finom és Vavra Emilia kedves játékában volt alkalmunk gyönyörködni. Breznayné Clairmont grófnő szerepében beszélő organuma és arcajéteka hiányai folytán nem volt képes a közvetlenség hatását előidézni. Berkéi túlságos kimért volt és taglejtései minden természetességet nélkülöztek. Az előadás általában nem volt elég gördülékeny.

Vasárnap szép számú közönség előtt „A kintor nás család“, Tóth Ede népszínműve adatott. Erdélyi Marietta népdalai nem nagy tetszést arattak. Kiss Pista szépen énekel. Rónaszéki, mint Samu, molnár inas, sokat nevetett.

— 1 —

Hirek.

A „Bud. Corr.“ szerint Ó Felsőge, Brankovits György zombori g. k. esperesnek temesi püspökké választását megerősítette.

A Baján tartott tanítói nagy gyűlés által Máyer Béla egyházm. főtanfelügyelő és Bárány Ignác esküvője képezei igazgató a tanügy terén szerzett kiváló érdemeik folytán az egyet. tagjai közé választottak meg.

Fejér Gyula apát-plébános ur, mint minden évben, úgy az idén is küldött egy db aranyat a legjobb viseletű ifjú jutalmazására.

A kir. főigazgató az érettségi vizsgálatokat nem pnteken, hanem szombaton határozta megkezdeni.

A Kalocsa-vidéki r. k. tanító egyet. pünkösdi keddi közgyűlése Fonyó Pál urat, a bajai tanítóképző érdemeiben gazdag tanárát, lapunk állandó levelezőjét, tiszteletbeli tagul választotta.

„Bacskaí Gazda“ gazdasági lap magyar földművelők számára — cím alatt Ó-Becsén Zsótér Andor szerkesztése alatt havonként kétszer megjelenő gazdasági szaklap indult meg. Évi ára 3 frt. Az első szám úgy van összeállítva, hogy minden paraszt gazdának érdekes jártna. Vajha főnállhatna!

Hymen. Michelsz János, pr.-sz.-iváni kereskedő, eljegyezte a kedves Szilvy Ilona kisasszonyt.

Szabadkán 300 ft. fizetéssel a megürlt g. kel. iskolai tanítói állomásra pályázat hirdettek. Az álláshoz még két öl kemény tűzi fa és fél lánca kert is tartozik. Határidő június 24-e görög naptár szerint.

Martonson Lederer Vilmos kezműárkereskedő fizetéképtelenné lett.

Pályázat. A zenta kir. járásbírósnál aljegyzői állomásra van pályázat hirdetve.

Ujvidek sz. kir. városa jun. 1-én közgyűlést tartott, melyen a polgármester azon jelentése, hogy a város ellen elrendelt végrehajtások beszüntetését a pénzügyminiszternél tudomásul vette, éljenzéssel fogadtattott.

Pataky Lajos hodsági posta- és távirtdakezelő, eljegyezte Simrák Luiza k. a. — Simrák János Prgl.-Sz.-Iváni postamester egyetlen bájós leányát.

A népnevelés ügye iránt érdeklődő közönséggel tudatjuk, hogy a zombori rom. kath. népiskolákban az évi zárvizsgák következő sorrendben fognak megtartatni.

Június 17-én reggeli 8 órakor a szivaci útszélén levő gradina tanyai iskolában.

Ugyanaz nap délután 3 órakor a bajai országút mellett, — 1/5 órakor pedig a csataaljai úton levő nenadics-tanyai iskolában.

Június 19-én reggeli 1/2 órakor megtartandó ünnepélyes „Veni Sancte“ után 8 órakor az 1 ső fiosztályban; — 1/2 10 órakor az 1 ső leányosztályban.

Ugyanaz nap délután 3 órakor a 2-ik fiosztályban; — 1/2 órakor a 2-ik leányosztályban.

Június 20-án reggeli 8 órakor a 3-ik fiosztályban.

Ugyanaz nap délután 3 órakor a 3-ik leányosztályban.

Június 21-én reggeli 8 órakor a 4-ik fiosztályban; délután 3 órakor a 4-ik leányosztályban.

Június 22-én reggeli 8 órakor az 5-ik fiosztályban; délután 3 órakor az 5-ik és 6-ik egyesített leányosztályban.

Június 23-án délután 3 órakor a szelencei fiosztályban; 1/2 órakor ugyanacsak a szelencei leányosztályban.

Június 24-én reggeli 8 órakor a bánát külvárosi vegyes osztályban; délután 3 órakor a Ferencsatorna tulsó partján levő gradina-tanyai iskolában.

Június 25-én reggeli 8 órakor a templomban megtartandó ünnepélyes „Te Deum“-mal az iskolai év befejeztetik.

A megyénkben szertelenül elharapódzott falópás meggátlása céljából a megyei alispán, mint az érdekezeti bizottság elnöke, elrendelte, hogy fát, vágási en-

gedély nélkül se árulni, se venni nem szabad, illetőleg pénzbírság terhe alatt tilos.

Vaiszkan Stein Ceclia árva zsidóleány e napokban a katolikus vallásra tért át, s házasságra lépett Ruzs Józseffel.

A szabadkai törvényszék Geese Sándor Antalt, ki Ó-Kanizsán Harmath Pál gazdát 46 kr-ért felgyújtotta, 2 évi fegyházra ítélte.

Böhner Jakó ezelőtt bajai, jelenleg n.-kikindai főgymnaziumi tanár, és tartalékos hadnagy Baján mult hó 29-én váltott jegyét Juray Jozefin kisasszonnyal, Juray Antal kereskedő szép és szeretetreméltó leányával.

Beküldetett Egerben Szolcsányi Gyula könyvkereskedő bizományában egy alkalmoszerű füzetek jelent meg így cím alatt: „A Tisza-Eszlári vértanu-leány és az ő hitű zsidók.“ Ara 8 kr.

Bäumel Ede, helybeli főgymn. tanár, a mennyiség- és természettanból a budapesti egyetem bölcseleti kara előtti tudori koszorút érdemelt.

Zentán Czehe Győző népiskolai igazgató „Zentai Híradó“ címen 6 frtos heti lapot ad ki. Eddig még nem kaptunk belőle.

Paskusz Ignác hírhedt bajai sikkasztó holttestét Szeremle alatt roppant eltorzultan fogták ki a Dunából. Tehát csakugyan öngyilkos lett.

F. hó 1-en Ujvidéken az ottani értelmiség előkelő tagjai két magyar és egy német színdarabot mint műkedvelők adtak elő, mindhármát közelismerést biztosító sikerrel.

A zombori magyar olvasó kör. A magyar olvasó körnek t. é. június 4-iki közgyűlésén hozott határozata kiváló mozzanatot képez annak történetében. Ha eddig is, szem előtt tartván alapításá intentióját, díszreteresen felelt meg ama kötelességének, mely a magyar szellem terjesztésében, a hazafias mozgalmak pártolásában áll; úgy ezental fokozott mértékben teheti ezt, mert annyi viszontagság után végre a hozott határozat folytán saját tüzehelye lett, mely köré csoportosulva, a kör tagjai consolidált egészét városunkban a magyar elem gyűpontját fogják képezni. A magyar olvasókör sorsára döntő befolyású jun. 4-iki közgyűlése elhatározta, hogy a jószágigazgatóság és kincstári ügyesség közti 674 □ ölnyi és 4610 frtra becsült üres telket a kincstártól megveszi, és azon telken a kör költségének megfelelő házat épít. Igen természetes, minthogy a kör jelenlegi vagyona nem elégséges az építkezés költségeinek fedezéséhez, minden a kör tagok nagymérvű áldozatkészségétől és hazafiságától függ!! Erre hivatkoztak többszörös éljenzéssel helyeselt beszédekben Sándor Béla főispán és Schmausz Endre alispán urak, midőn lelkes szavakban szólították föl a kör tagjait, hogy most, midőn a városunkban létező két más egyet is otthont szerez magának, ne maradjanak hátra, hanem tehetségükhöz képest áldozzanak a kör jövője, fontos missiója sikere érdekében. — Ezen lelkes felhívás élénk behatása alatt a közgyűlés elhatározta, hogy kamat nélküli kölcsönökre aláírási ívek bocsátassanak ki, a részvények minimuma 100 frtban állapítván meg, 12 havi törlesztés mellett. Ugyancsak a közgyűlés az építkezési tervek és a költ ségvetés készítésével Sándor Béla, Podmaniczky Armin br., Tarczyay Mór, Szemző Gyula, Gottlieb Márton, Széchényi József, Szalay Károly, Városv Tivadar és Kovácsy Kálmán urakból álló bizottságot bízta meg. A kölcsönök aláírása a legjobb auspiciumok mellett kezdődött, amennyiben az aláírt összeg már is meghaladja a 3000 frtot. Ennek következtében bizton remélhetők, hogy a vállalat sikerülni fog, főleg ha annak élén oly férfi áll, mint Sándor Béla ő méltósága, ha a kör tagjai közül azok, kik a nagybirtokosok osztályához tartoznak, vagyonukhoz mért monumentális nagylelkűséggel és az utókor örök hálaára kötelező bő kezűséggel karolják fel az ügyet s ha végre a vidék intelligentiája is, mely a magyar olvasó körben leli találkozási helyét a megye középpontjával, erkölcsi és anyagi támogatása által a célt elérni segíti. (V. T.)

Válasz Eremits Milán mosorini jegyzőnek a „Köz ségi Közlöny“ 1882. évi 17-iki számában feltett kérdésére Labáth Elek s. jegyző Uj-Verbászról azt feleli: Elküldött okiratok vagy jegyzőkönyvek, melyek által két vagy több fél közös vagyona átlagára, vagy használatára nézve elvlasztatik, anélkül, hogy azáltal azok közt vagy harmadik személyre vagyonátruházás létes tetnék, ivenként 50 kr. bélyeg illeték használtatik. Ha azonban az egyik fél, a közös vagyon tárgyából saját illetőségén túl, visszteherrel vagy ajándékozás útján többet vesz át, ezen többletre nézve új vagyon átruházás jön létre, mely a jogcím minőségéhez képest illeték alá esik. Például A) B) és C) határozottan arányban vannak egy 600 frt értékű ingatlan közös tulajdonosai gyanánt bekebelezve. A vagyon felosztják úgy, hogy A) kap 200 frt, B) kap 300 frtot és C) kap 100 frt értékét. Semmi felülfizetés nem történvén, — kiszabatik 100 frttól B) terhére az illeték. Ha pedig mind a három A) B) C) társ egyenlő arányban azaz 200 frt értékű birtokát elkülönítve saját nevére telekkönyveztetné, akkor a szerződésnek ivenkénti 50 kr. bélyegilletéken kívül semmi egyéb illeték sem volna fizetendő.

A társas ebéd haszna. Az állat és gépkiallítás alkalmából rendezett társas ebédre szóló jegyekből a rendező bizottság 95-öt adott el. Minthogy az ebédnek csak 87 en jelentek meg, az elmaradtok után a felmerült 2 frt 14 kr kiadás levonásával fenmaradt 21 frt 86 krt a rendező-bizottság a zombori főgymnaziumba járó szorgalmas és jó viseletű szegény tanulók javára adja.

Pajor Agnes k. a. jutalomjátéka e hó 10-én, szombaton lesz. A tör-kvó jutalmazandó ez alkalmommal Genée kedves zenéjű és mulattató operettjében, a „Kapitány kisasszony“-ban a királyné jól választott hálás szerepét játssa. Nem kételkedünk, hogy a közönség, mely a jutalmazandót kedves játékáért és buzgó igyekezetéért már többször kitüntette, nagyszámú megjelenésével adja meg neki ezúttal is a buzditó elismerést. Fanchettet Enyváry Sarolta k. a. adja.

Az „Ujvidéki Dalárda“ f. hó 17-én a lövőkertben táncos estélyt tart.

Rezdánban m. hó 18-án osztá Lichtensteiger Ferenc püspök ömlga a bérnyás szentségét, mely után nem rég elhunyt Hegyessy sz. Sztahulyák Karolin urnó által a bezdáni iskola tanulóinak emlékül hagyott zászló felszentelése következett. Meghatott volt a pil-

lanat, midőn a nehéz fehér atlasz selyemből csinált kállított zászló beszentelése után az emlék-szegek beverése következett; — a zsuflóság megtelt templom néma csendjében minden tekintet az adományra és a gyászoló rokonságra irányult. Az első szegyet ömlga veré be, mely után a bold. elhunyt emléke iránt őszinte mély fájdalommal viseltető legközelebbi rokonok, egyesek és a község nevében a község jegyzője illesztettek egy-egy szegyet. Legyen áldott emléke a kegyes adományozónak! Ömlga tiszteletére ft. Mészner István plébános által rendezett ebéd tényesen sikerült, és ismételve igazolta a háziur magyaros vendégszeretetét. 18-án délután 4 órakor távozott ömlga a községből Kolluthra, mely alkalmommal ép úgy, mint fogadtatásakor nagyszámú közönség üdvözölte és kísértte. A határnál ömlga a szolgabíró ur üdvözlétre adott válaszában, noha elbúcsúzott bezdáni kísérőitől mégis számosan Kolluthig elkísérték, hol újból tek. Sztahulyák Endre ferencsatornai főmérnök urnak ömlgához intézett búcsú szavai és ezt követő érkevény elválás által mondhatni fényesen igazolva lett az ömlga iránt közönségünkben uralgó őszinte tisztelet. —

Hillebrandt Antal vezérőrnagy és dandárparancsnok, a 23 számú tartalék gyalogezred megszüntelése végett pénteken reggel városunkba érkezett. Tiszteletére a tisztikar pénteken este a Dévay-kertben, szombaton pedig Szabadka Nándor vendéglőjében kedélyes összejöveteleket rendezett.

Hymen. Koch Eliz kisasszonyt, dr. Koch Antal kolozsvári egyetemi tanár Zomborban lakó kedves és művelt nővérét, eljegyezte Znojemszky Nándor színházi karnagy.

A dalárda által f. évi ápril 10-én rendezett hangverseny jövedelméből az országos magyar veres-kereszt-egylet javára összesen 45 frt 42 kr. esett, mely összeg rendeltetési helyére juttatás végett a főispáni hivatalnak adatott át.

Amerika helyett Zomborba. A fenyítő törvényszék a Nagy Perke Erzsébet, az ismert leányvásárló ügyében áttett előnyomozási iratokból büntethető cselekményt nem konstataált, minek folytán egy a vádlott nőt mint a 6 leányt a főkapitányi hivatal megkereséséhez képest, további eljárás végett visszaküldte a rendőrséghez. A rendőrség kimondotta illetőségi helyeikre való toloncozásukat. Pekáry József tanácsos ma délben hirdette ki előttük e határozatot s a leányok bele is nyugodtak, hanem Nagy Erzsébet, midőn meghallotta, hogy nem Amerikába, hanem Zomborba fogják hazatoloncolni, ájudozni kezdett, lármázott, sirt, örültként tépte a haját, de persze mindez mit sem használt. Midőn lecsillapult, mind ő, mind a leányok bejelentették felebbezésüket a rendőri határozat ellen. Az ügyet felterjesztik a miniszterhez.

Jövő heti játékrend: 1882 Kedd, június 6-án „Szép Helena“. Offenbach operetteje Bérl. 3-ik szám. Szerda, június 7-én Rónaszéky Gusztáv jutalomjátékú bérletszünetben „Egy a mi népünköl“. Elektép dalokkal. Csütörtök, június 8-án „Dobó Katica“ vagy „Az egri szép napok“. Tóth Kálmán történelmi népszínműve. Bérl. 4. sz. Péntek, jun. 9-én szün-t. Szombat, június 10-én Pajor Agnes jutalomjátékú bérletszünetben „Kapitány kisasszony“. Nagy operette Vasárnap, jun. 11-én „Bányarém“ Vabot látványos népszínműve Mátyás király korából. Bérl. 5. sz. Hétfőn jun. 12-én „Kis menyecske“. Általánosan kedvelt nagy operette. Bérl. 6. sz.

Moholy községe a tiszaí I. járásba törvényhatóságilag átkebelezett. A diszes községaháza Matkovich Lajos szbíró urnak ünnepélyes fogadtatása alkalmával, kitünő szónoklatok, általános örömkifejezések azt engedték következtetni, hogy ott ninc ember, ki ezen actust ne üdvözölné, pedig van; mint halljuk, némelyek közülök a régi járásra visszapillantának és a visszakebelezés után fáradoznak.

A „Szineszeti Közlöny“ 23 számában olvassuk, hogy Erdélyi Marietta megvált Csóka Sándor szintársulatától, állítólag egyrészt az igazgató durva bánásmódja miatt, másrészt azért, mert az igazgató önkénylég 100 frtot levont a művésznő fizetéséből. Aki Csóka jó modorát és jószívűségét ismeri, bizonyára arra a gondolatra jön, hogy a „Szineszeti Közlöny“-t az ő durvaságának hírével felültették. Abból pedig, hogy Csóka a művésznő fizetéséből 100 frtot levont volna, értesülésünk szerint csak annyi igaz, hogy a „Böregér“ előadásán történt botránnyert a színházi bíróság által Erdélyi Mariettára kiszabott bírság biztosítására az igazgató 49 frtot visszatartott fizetéséből.

A duna-dravai vasutnak a Dunáig való kiépítése tárgyában Baja és Báltaszék részéről egy küldöttség járt mult hó 26-án Ordódy Pál közlekedésügyi miniszter urnál. A küldöttség, melynek tagjai Baja város részéről Turay ügyvéd, Milassin Zsigmond és dr. Saly, Báltaszék részéről pedig Werner Miklós bíró, dr. Boszkovics Mór községi orvos és Gübel János kereskedő voltak, egy emlékiratot nyújtott át a közlekedésügyi miniszternek, melyben részletesen ki vannak fejtve ama előnyök, melyek a fűntnevezett vasutnak a Dunáig való kiépítéséből nemcsak ama vidékre, hanem az egész országra nézve származnának. A miniszter, ki a küldöttséget igen szívélyesen fogadta, azt felelé, hogy Baja a baja-szabadkai szárnyvonal ügyét illetőleg biztosítva van, a mi pedig Báltaszék kérelmét illeti, hogy a létező báltaszéki vasut a Dunáig kiépítésék, megígérte, hogy az ügyet további tanulmányozás tárgyává fogja tenni. Az óhajtott vonal a Dunapart kiigazításával együtt az előleges számítás szerint körülbelül 840,000 frtba kerül.

B. K.

0-Becséről írják nekünk, hogy az ottani r. kath. egyháztanács Paracetich Félix kir. közjegyző urnak általános lelkesedéssel fogadott indítványára egyhangulag elhatározta, hogy nagynevű főpapjának, Haynald ő eminentiájának, olajfestésű arcképét megszerzi s azt az apácaiskolában állítja fel. A kivitel Szulik prépost urra bízott.

A „Harmonia“ társulat kiadásában megjelent „Este van már“ című magyar románc énekhangra zongorakísérettel szerző Aggházy Károly. Ezen müdall Csiky Gergely „Szép leányok“ című népszínművében énekelte. Ara 80 kr kapható a társulat nemzeti zeneműkereskedésben Budapest (váci utca 3.) valamint vidéken minden könyv- és zeneműkereskedésben.

E hó elején nemcsak éjen át, hanem a hajnali és alkonyati órákban is látható lesz az égen egy üstökös.

Ad
harmad
hogy 4
sége t
mint k
földesur
ki ugya
ként sz
folyó j
gos kie
fiak leg
jus 25
folyó k
tot. Ter
leteiből
kiadás
hogy az
lyekhez
rétek, n
sák, fel
Bel
sító társ
pedig ig
vidéke a
pontján
utazói,
déstől,
tak, me
ság éssz
szabad

Az
földbirt
állandó
sége, h
VIII. b

Ala
tósága t
alapszab
miniszter

119. szám.

1697. sz
fig. 188

Pál

Vaj
közönsé
tán üres
hirdettei
helyére V
10 óraja

A
ebbeli fel
74. § a
és felszer
tüztől nap
hogy a v
lemba v
a szláv n
mással kö

Vaj
éjjeli 50
Bogy
éjjeli 50
Pláv
tározott n

Novo
határozott
tási díj.

Dero
tározott n
ennek kéts
togatási d

A m
leztetik a
ben minde
lenni; az
tozand elő
azonnal, d

Az orvost
tásnál, az
zéhez ké
10371. sz

tartozó kö
Novo
nek részt

Bács.

3-1

Ada határának területe 26760 hold, ennek egyharmadrésze a város tulajdonát képezi. Most egy éve, hogy 47 birtokos mintegy 6 ezer hold földnek, a községre telekkönyvvizetett használat alatt álló birtoknak, mint közös legelőnek felosztását indította meg. A város földesuri joga törvényhatóságilag még nem mondott ki nyíltan, de azért a nemosztó, tekintélyes, alperesként szereplő párt, a városnak eme jogát és ebből kifolyó jövedelmi állását feladni nem fogja. A barátságos kiegyezés eddig nem sikerült. Most az osztó férfiak legdicsőbbjei tevékeny munkásságuknál fogva május 25-én (tizenketten) elhatározták, hogy a városnak folyó kiadások fedezésére ők adnak (?) 300 ezer forintot. Természetesen, ezen tőkét a városi földek hasznosbéréteiből előbb meg kell takarítani. E községnek évi kiadása több mint 40 ezer forint, a közvélemény az, hogy az osztók legalább ezen kiadást regálék, — melyekhez különben sincs joguk — említést alig érdemlő rétek, nádasok és szigetek jövedelmén kívül biztosítsák, fekvő birtokkal.

Beküldetett. Azienda assienatrice tr'eszti biztosító társaság szabadkai főgynöksége felosztatot, még pedig igen bőlesen. Ezen intézkedés megyénk nagyobb vidéke anyagi és erkölcsi jobblétének egy kis fordulópontjánál tekinthető, a mennyiben ezen főgynökség utazói, s így közvetve a főgynökség által a részvédtől, melyet oly nagy mérvben kifejtetni képesek voltak, ment lesz népünk. Kivánatos is, hogy a közlakosság ésszerű szorgalmának áldását e tekintetben is szabadabban élvezhesse.

Az állami középipartanoda igazgatója felhívja azon földbirtokosokat, a kiknek a cséplési évad alatt vagy állandóan képzett gépezetekre és fűtőkre volna szükség, hogy ilyenek nyerhetése végett hozzá (Budapest VIII. bodzafa-utca 28. sz.) fordulni sziveskedjenek.

Alapszabálymegerősítés. Baja szab. kir. város hatósága területén alakult bajai önálló cipész-ipartársulat alapszabályai, a földmívelés, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium által a bemutatási záradékkal ellátottak.

Ó-Becse. Szűcs János r. k. községi tanító igen derék művelt fiatal egyén, május hó 24-én délután 6 órakor vezetette oltárhoz Fischer Hermina kisasszonyt, Ó-Becse városának egyik legszebb szépségét. K. J.

A zentai zsidónegylet május 28-án a népkertben megtartott majálisa fényesen sikerült. A majális sikere az egyet ünneplő tevékeny elnökét, Hacker Salamonnét illeti. A négyeseket mintegy 60 pár táncolta. Jelen voltak: Spitz Hermina Makóról, Spitzer Riza, Hirschenhauser Etel, Popper Ilon, Adler Amália, Braun Janka, Kuthy Luiza, Biró Anna, Deutsch Szerén, Münz Katalin, Goldstein Regina, Löwi Janka, Stein Berta, Rothmann Róza, Fischer Rachel, Czeizner Ida, Tóth Viktória kisasszonyok. A táncestély tiszta jövedelme 70 frt volt.

Hajócsallakozás Mohácson. A 2. sz. vonat a Mohácsról Budapestre közlekedő személyhajóval. A 12. sz. vonat az Ujvidék-Zimony-Orsováról Budapestre és a Budapestről Orsovára közlekedő postahajóval. A 11. sz. vonat a Budapestről Mohácsra közlekedő személyhajóval s az Ujvidék-Zimony-Orsováról Budapestre közlekedő postahajóval. Az 51. sz. vonat a Budapestről Ujvidék-Zimonyra közlekedő postahajóval. Előforduló vonatkésekknél a határállomásokon a vonatok a rendes időn túl 60 percig várakoznak.

A kiállítás bevétele. 1644 belépő jegy á 30 kr. 493 frt 20 kr., 4781 belépő jegy á 20 kr. 956 frt 20 kr. Összesen 1449 frt 40 kr. Helypénz lovak után 239 frt 55 kr., marhák után 19 frt, disznók után 4 frt 65 kr., gépek után 426 frt 60 kr., állandó belépő jegyekből 103 frt 50 kr., juhaklokért 35 frt, sátorokért 4 frt. Összesen 2281 frt 70 kr.

NYILTTÉR. *)

Köszönet nyilváníttás.

Fogadják hálás köszönetemet mindazok, kik szerették drága nőm gyászos elhunytá alkalmával részvétet.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelőséget a szerk.

nyilatkozatokkal nagy és mérhetlen fájdalommat enyhíteni igyekeztek. — Örökre hálával tartozom, s mely köszönetemet nyilvánítom azon hatóságoknak, testületek, küldöttségek és intézeteknek is, melyek a gyászszertartáson megjelentek és súlyos fájdalomban ösztönözve résztvevő szívvel osztozni kegyesek voltak.

Zombor, 1882. évi június hó 2-án.

Gziriusz Ferenc,

kir. tanácsos
és Bács-Bodrogh megye tanfelügyelője.

Kula, 1882. évi június 1-én.

A bírósági és az ezzel kapcsolatos tdkönyvi intézmény elvitázhatlan jótéteményében csak azon esetben részesül a közönség, ha a hivatott személyzet nem feladatának magaslatát átérve — néha nehéz, de magasztos intézkedését és eljárását — valóban tapasztalhatja. Ellenben ha valamely bírósági vagy tdkönyvi hivatalnok annyira megelégedik magáról, hogy eltér a műveltség kezdetleges fogalmától, a közönség iránt durvaságot tanúsít, azonfelül protectió szülte elbizakodottságában saját hivatalával visszaél, amennyiben hivatalos állását üzérkedésre is felhasználja nem átalja, az ilyen hivatalnok a közmegebotránkozás és közmegevetés tárgyát képezi, és az ilyen végett kell, hogy szegyenletes pir fussa át minden önzéletes hivatalnokot és a közszolgálat érdekében szükséges, hogy az ilyen hivatalnok a nyilvánosságnak átadassék az által, aki ellen infamis merényletével élni nem irtóztott.

Szauer Ferenc a k... i kir. bíróságnál segédlekkönyvvizető egyike azon hála istennek ritkán előforduló gyászvitézteknek, aki arcátlan pöffeszkedésével, az aljasságig süllyedő durvaságával, valamint hivatalos állását felhasználó üzérkedésével nem irtóztott magát a hivatal épületében tettelegességre elragadtatni, — és mindezeket nagybátyja protektiójára támaszkodva és mások elnézéséből merénykedik tenni, nem gondolván meg, hogy ez által az egész hivatal tekintélyét bezsenyzezi.

Midőn a fent elmondottakat a nyilvánosság elé vinnem kényteleníttem, egyuttal megjegyzem, hogy azoknak orvoslása végett a szükséges lépéseket is megteendek.

Kriszaber Mór,
h. ügyvéd.

MATTONI-féle

BUDAI KIRÁLY KESERÜFORRÁSOK

Deák Ferencz-forrás, Hunyady Mátyás-forrás,
Szt. István-forrás, Gróf Széchenyi István-forrás

Mattoni és Wille, Budapest.

15-14 Kapható minden gyógyszerárban és ásványvizkereskedésben.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

HIRDETÉSEK.

Arverési hirdetmény.

119. szám.
1882.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tekintetes kir. törvényszék 6872/881. számú végzése által Wolf Sándor zombori lakos mint végrehajtó javára Bikár Lázár és Luganicszky Sándor zombori lakosok ellen 120 frt tőke, ennek 1881. évi május hó 12-ik napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 56 frt 64 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 328 frtra becsült 5 db ló, 2 kocsis széná, 2 göbő és 6 db fél éves malacból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek az 1191/1882. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Zomborban a város háza udvarán leendő eszközzésére 1882. évi június hó 9-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezen-nyel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legfőbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1882-ik évi május 29-én.

Cservenka Lajos,
kir. bírósági végrehajtó.

1697. szám.
Kig. 1882.

Alsó Iső járási szolgabíróság.

Pályázati hirdetmény.

Vajszka, Bogyán, Plávna, Novoszello és Déronya közegéségi körben az orvosi állomás leköszönés folytán üresedésbe jöven. — annak betöltésére pályázat hirdettetik, s a választásra határidőül a körorvos székhelyére Vajszkára 1882. évi július hó 3-ának délelőtti 10 órája tüzetik ki.

A pályázni szándékozók felhivatnak, miszerint ebbeli folyamodványukat az 1871. évi XVIII. t. c. 74. §-a és az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-a értelmében felszerelve, alulírott szolgabíróshoz a választásra kitűzött napot megelőző napon okvetlen benyújtják, mint-hogy a választási napon beérkezőndő kérvények figyelembe vételni nem fognak. — A megválasztandónak a szláv nyelv bírása okvetlen szükséges. — Az állomással következő javadalmazások vannak egybekötve:

Vajszka közsegetől: évi 80 frt fizetés, nappali 30, éjjeli 50 kr. látogatási díj.

Bogyán közsegetől: évi 50 frt fizetés, nappali 30, éjjeli 50 kr. látogatási díj.

Plávna közsegetől: évi 90 frt fizetés, a meghatározott napokon 50 kr., ezen kívül 1 frt látogatási díj.

Novoszello közsegetől: évi 90 frt fizetés, a meghatározott napokon 50 kr., ezen kívül 1 frt látogatási díj.

Déronya közsegetől: évi 90 frt fizetés, a meghatározott napon nappali 50 kr., éjjeli 1 frt, ezen kívül ennek kétszerese vagyis nappali 1 frt, éjjeli 2 frt látogatási díj.

A megválasztandónak székhelye Vajszka. Köteleztetik a megválasztandó a köréhez tartozó községekben minden héten egy meghatározandó napon megjelenni; az át- és visszazsallításhoz az illető község tartozandó előfogatot előállítani. — Az állomás lehetőleg azonnal, de legkésőbb augusztus 1-ig elfoglalandó. — Az orvostudorok előnyben részesülnek. — A választásnál, az 1876. évi XIV. t. c. 144. §-ának rendelkezéséhez képest a megye tek. alispánja által 1876. évi 10371. szám a kiadott határozat értelmében a körhöz tartozó községek közül Vajszka $\frac{2}{10}$, Bogyán $\frac{1}{10}$, Plávna $\frac{2}{10}$, Novoszello $\frac{2}{10}$ és Déronya $\frac{3}{10}$ arányban vesznek részt.

Bács, 1882. május hó 23-án.

Szibíró ur helyett
Lánczok Antal,
segédszibíró.

3-1

177. sz.
1882.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tekintetes kir. járásbíróság 4335. számú végzése által Zdráhál Gyula bpesti lakos végrehajtó javára Radojevics Brankó zombori lakos ellen 600 frt tőke, ennek 1881. évi február hó 11. napjától számított 8% kamatai és eddig összesen 27 frt 16 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 768 frtra becsült 4 ló, 2 kocsis, 7 göbő, 3 malac, szánkó, szelelő rosta, eke és 3 öl szénából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek a 91882. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Zombor város házában leendő eszközzésére 1882-ik évi június hó 23-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legfőbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1882-ik évi június 3-án.

1-1

Oláh János,
kir. bírósági végrehajtó.

A zarándok utcában létező Popits-féle házban

egy magtár

berbe adandó. Közelebbi értesítés a Popits-féle fűszerüzletben nyerhető.

3-2

2043. sz.
1882.

Arverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az Ó-Szapári 1054¹¹⁵ és Ó Szivaci 1276²⁰⁷ holdas kincstári birtoknak 1882. október 1-től számított 1, vagy esetleg 6 évi bértartamra leendő bérbeadás érdekében folyó évi június hó 19-ik napján délelőtti 9 órakor a zombori magyar kir. jószágigazgatósági irodában nyilvános árverés fog tartatni, melyhez a 10% bánatpénzzel ellátott bérletni szándékozók ezennel meghivatnak.

A kikiáltási ár év és holdanként 14 forint 30 kr.

A 10% bánatpénzzel ellátott, szabályszerűen kiállított írásbeli zárt ajánlatok, a szóbeli árverés megkezdése előtt a zombori m. kir. jószágigazgatóság főnökénél benyújthatók.

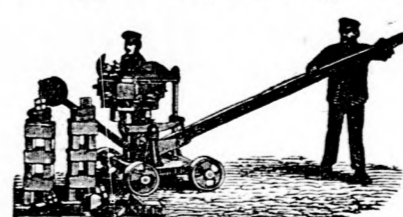
Az árverési feltételek az alulírott jószágigazgatóság kiadó hivatalában mindenkor betekinthezők.

Kelt Zomborban, 1882. május hó 30-án.

1-1

M. kir. jószágigazgatóság.

Téglaégető iparosoknak

Ajánlom gőz-, ló-, vagy kéz-hajtásra való gépeimet, melyek agyagcsövek, falteglák és fedélcserépek olcsó gyártását teszik lehetővé.

Kiválóan ajánlom kézi téglasajtóimat, melyek minden más ily gép fölött nagy előnyben vannak. Ezekkel két ember 4000 db gyönyörű kongó téglát állíthat elő s amellett járda- és folyosólapok, tűzhatlan mész- és cementhomokkövek, szénfalakválykok stb. sajtolására és verésére is alkalmasak.

Ábrákkal ingyen szolgállok.

Louis Jäger, gépgyáros in Ehrenfeld

6-5 Köln a Rh.

IDEI TÖLTÉSŰ

mindennemű

az **europai összes gyógyforrásokból**
közvetlenül megrendelt és teljes készletben levő

3-2

természetes

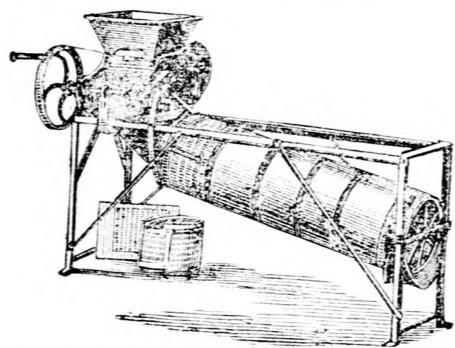
ÁSVÁNYVIZEK

kaphatók: **FALCZIONE GUSZTÁV** kereskedésében **ZOMBORBAN.**

GUTJAHR és MÜLLER

első budapesti Trieur és rostalemez-gyár.

Ajánlják min-
allitáson kitün-
te-
kat, különösen
köny és konkoly
különféle gabna-

den gazdasági ki-
tett gyártmányai-
Trieuroket buk-
kiválasztására a
nemekből.

Egyedüli bizományi raktárt Zombor és környéke számára tartunk

RAICHL JÁNOS

vaskereskedőnél Zomborban,

kinél ezen **Trieureink** eredeti budapesti gyári áraink szerint kaphatók.

Budapesti gyári áraink a következők:

1. a. sz. Trieur szelelő nélkül 65 frt, szelelővel 75 frt.	
1. sz. " " " 85 " " 95 "	20-1
2. sz. " " " 130 " " 150 "	
3. sz. " " " 160 " " 180 "	

Asztalos és kárpitos butorok.

Több száz szoba berendezésére

legolcsóbb ár mellett mindenkor készletben kaphatók

STEINBACH SÁNDOR

cs. kir. kizárólag szabadalmazott kárpitos, díszítő és butorgyárosnál
Budapesten, Ferencz-Józseftér 6. szám. »Europa szálloda«
átellenében.

Kiházasítási és nagyobb mérvű berendezéseknek különös
árleengedések.

Képes árjegyzék ingyen.

10-7

MATTONI-FÉLE GIESSHÜBLER

legtisztább égvényes

SAVANYU-KÚT

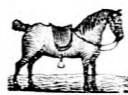
legjobb Asztali-és üdítő ital,

kitűnő hatásának bizonyult köhögéskor, gége bajoknál,
gyomor-és hólyag hurutnál.

ÉDECSEK (az emésztés elősegítésére).

Mattoni Henrik, Karlsbadban (Csehország).

40-14

Klapka János

szijgyártó és bőröndös,

Zomborban,

a fő-utcán, a takarékpénztárral szemben, ajánl a t.
helybeli és megyei közönségnek saját gyártmányú gaz-
dag raktárából mindennemű lószerszámot, nyeret, lo-
vagló kantárt, nyereg szappant, valódi angol szerszám-
kenőesőt, mindentféle alakú és nagyságú bőröndöt, ka-
lap-dobozt, úti táskát, zsebtárcákat; lókefék, kocsiru-
dak, zablák, kengyelvasak, sarkantyúk a legnagyobb
választékban, igen jutányosan kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan, olesón és lelki-
meretesen teljesítettek.

Árlejtési hirdetmény.

Moholy r. k. hitközsége ré zéről közhírré tétetik
hogy egy ujonnan építendő tanterem és egy iskolaépü-
letnek átalakítása illetve kibővítési munkájára 5325
frt 59 kr. költségeloirányzattal f. é. június hó 11 én
d. u. 3 órakor a tanhelyiségben nyilvános árlejtés fog
tartatni.

Az árlejtési feltételek, az építési tervek a r. k.
plebánia hivatalnál bármikor megtekinthetők. Az árlej-
téseni résztvevők kötelesek 10% ovadéket letenni; to-
vábbá írás- és szóbeli árlejtési ígérmenyek az árlejtés
megkezdéseig elfogadottnak.

Moholy, 1882. május hó 20-án.

Kleiner János,

hitközségi jegyző.

Varga Mihály,

plebánus, mint a hitközség elnöke.

Jelentés.

Van szerencsém a t. c. közönséget tiszte-
lettel értesíteni, miszerint a leégett

GOMBOSI-CSÁRDA

Erdőd átellenében

újólág felépített és ott

étkek és italok

a nap minden szakában kaphatók.

Paprikás hal naponként.

Számos látogatásért esd

Gombos, 1882. évi június 1-én.

Speizer Gáspár,

vendéglős.

Zombor városában egy
fűszer, dohány és bélyeg-jegy

árulásra alkalmas

bolti helyiség,

egy igen forgalmas helyen, **f. évi augusztus hó 1-étől**, esetleg még előbb is kivethető.

A boltban levő új állványok és egyéb szerek is kedvező feltételek mellett
átvehetőek.

Közelebbi értesítést ad: **VOLF JÓZSEF** kereskedő **Zomborban.**

Nyomatott Bittermann Nándornál Zomborban.

1-1